

hlášení nájemníka, učiněnému v dohodě s pronajímatelem, přiznána závazná platnost, když zákon sám to nestanoví a ani účel zákona to nevyžaduje. Učinil-li nájemník se srozuměním druhé strany prohlášení o zrušení nájemního poměru za okolností a z příčin již konkrétně nastávších, jež mohl dobře a zrale uvážiti, není důvodu odírati smluvní vůli závaznost, neboť ochrana nájemníků nebyla zajisté myšlena jako jakási ochrana poručenská neb opatrovnická, při níž by každý závazek nájemníka byl právně bezúčinným, dokud by soud neudělil svolení k výpovědi. § 3 zákona obmezuje oprávnění k žalobě o zrušení nájemní smlouvy jen na dva tam uvedené případy, předpis ten má však na mysli jen předčasné zrušení nájemní smlouvy, jak o něm pojednává § 1118 obč. zák.; žaloba na splnění úmluvy o zrušení nájemního poměru a vrácení nájemného předmětu dle § 1109 obč. zák. není tím zajisté vyloučena. Pro opačný výklad nelze se dovolávat ani spravedlivého ohledu na nájemníka jako stranu hospodářsky slabší, neboť dle zákona o ochraně nájemníka jest tento co do svého nájemního práva tak plně zabezpečen, že lze spíše pronajímatele pokládati za stranu právně slabší. Za platnosti ochrany nájemníka záleží mimo některé řídké a ojedinělé výjimky zpravidla jen na nájemníkovi, by se při svém nájemním právu udržel tak dlouho, jak sám za dobré uzná. Vzdá-li se ho však sám dobrovolně, nevyžaduje toho právní potřeba, aby proti tomuto svému vlastnímu volnému rozhodnutí byl chráněn, to tím méně, když mu zákon poskytuje ještě další ochranu odkladem exekuce vyklizením za podmínek § 1 nař. vlády ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n., kdežto opačná praxe vedla by jen k dalšímu, právně bezdůvodnému obmezování pronajímatele. Dle toho, jak úmluva jest v žalobě tvrzena, dlužno souhlasiti s rozhodnutím rekursního soudu, že o uplatněném nároku rozhodnouti jest pořadem práva.

Čís. 1792.

I ve věcech knihovnických jest nepřipustným dovolací rekurs v otázce útrat.

(Rozh. ze dne 22. srpna 1922, R I 961/22.)

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs do usnesení rekursního soudu o útratách v řízení knihovnickém.

Důvody:

Knihovnický zákon obsahuje sice oproti řízení spornému i řízení nespornému zvláštní předpisy o opravných prostředcích, přes to však jest nepochybné, že novelisovaný předpis § 14 nesp. říz. a obdobný předpis § 528 c. ř. s., dle něhož rekurs z rozhodnutí druhé stolice v otázce útrat jest nepřipustným, platí i pro ostatní právní věci zejména pro věci knihovnické. Neboť, obmezil-li se zákonodárce ve snaze, uleviti přetížení třetí stolice v otázce útrat rekursní právo stran v řízení sporném, kde se o této otázce zpravidla rozhoduje, i v řízení nesporném, kde otázka ta zřídka k rozhodnutí přichází, plyne z toho, že předpis tento platí po-

všechně pro celý obor soukromoprávního soudnictví, tudíž i pro právo knihovní, pokud toto k řešení otázky té vůbec podnět zavdati může. Důsledkem toho bylo rekurs jako nepřipustný odmítnouti.

Čís. 1793.

Byli-li při nevlastním společenství rozepře zamítnut žalobní nárok proti jednomu společníku, nemůže se z tohoto rozsudku odvolat druhý žalovaný společník, ohledně něhož dosud nebylo rozhodnuto.

(Rozh. ze dne 22. srpna 1922, R II 299/22.)

Žalobkyně domáhala se dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. zaopatřovacích požitků jednak na Jindřichu H-ovi, majiteli velkostatku O., jednak na Bedřichu T-ovi, majiteli velkostatku B., u nichž její manžel byl střídavě zaměstnán. Procesní soud první stolice zamítl žalobu ohledně žalovaného Bedřicha T-a, aniž by byl rozhodl o žalobním nároku proti Jindřichu H-ovi. Odvolání tohoto odmítl odvolací soud jako nepřipustné.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Usnesení odvolacího soudu jest správné a vyhovuje zákonu. Stěžovatel posuzuje případ ze základu mylně. Jak ze žaloby vyplývá, žalovala žalobkyně stěžovatele a dál Bedřicha T-a o placení zaopatřovacích požitků dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., a nař. ze dne 13. května 1921, čís. 189. sb. z. a n., z toho důvodu, že její zemřelý manžel byl jako dílovedoucí na pile ve službách na velkostatech žalovaných, a uplatňovala, pokud se týče uplatňuje proti stěžovateli i druhému žalovanému, proti každému zvláštní, samostatné a dle číslice i od sebe odlišné nároky. Jde tedy o dva různé, na sobě nezávislé a mezi sebou právně nesouvislé žalobní nároky, které jediné z důvodu § 11 čís. 2 c. ř. s. v jednu žalobu byly shrnuty, ježto se oba nároky zakládají nikoli na témž skutkovém a právním důvodu, nýbrž pouze na skutkovém a právním důvodu stejného způsobu. Nejde tedy o jednotné společenství rozepře ve smyslu § 14 c. ř. s., nýbrž o t. zv. nevlastní společenství rozepře ve smyslu cit. § 11 odstavec druhý c. ř. s., při němž o každém z nároků rozhodnutí jest zvláštním rozsudkem (§ 187 c. ř. s.). Procesní soud první stolice mohl tedy, jakmile shledal spor proti druhému žalovanému zralým k rozhodnutí, ihned o příslušném žalobním nároku rozhodnouti rozsudkem, který není rozsudkem dílčím dle § 391 c. ř. s., jak se stěžovatel mylně snaží dovoditi, nýbrž rozsudkem konečným dle § 390 c. ř. s. Rozsudek ten jest však rozhodnutím sporu pouze mezi žalobkyní a T-em a bylo proti stěžovateli právem oduznáno oprávnění k odvolání z tohoto rozsudku. Má-li stěžovatel vzhledem na předpis § 11 zák. ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. právní zájem na tom, aby se druhý žalovaný na jeho sporu účastnil, slouží mu k tomu předpis § 21 c. ř. s.